

بیانیه مرکز به مناسب روز عدالت کیفری بین المللی

مرکز حقوق کیفری بین المللی ایران
Iranian Center for
International Criminal Law

های بسیاری داشته و دارد و در کنار موافقان، منتقدان جدی نیز دارد. لیکن آنچه مهم است آن می باشد که دیوان کیفری بین المللی دیگری بخشی از نظم و نظام نوین بین المللی است که در معادلات و معاملات جهانی می بایست ایفای نقش کند. استقرار دیوان کیفری بین المللی در ساختمان و مقر دائمی خود در لاهه هلند نیز حکایتگر آن است که دیوان صورت جاودانگی یافته است. اکنون جامعه جهانی در دوران پسا-دیوان زندگی می کند و تمام موضوعات بین المللی از منظر عدالت و دیوان نیز نگریسته می شوند. اگر امروزه جایی بحران و جنگی در می گیرد، دیگر تنها صلح و امنیت دغدغه های جامعه جهانی نمی باشند بلکه عدالت کیفری نیز از موضوعاتی است که مورد بحث واقع می شود.

عدالت کیفری بین المللی در سودای پایان بخشیدن به فرهنگ بی کیفرمانی مرتکبان جرایم بین المللی است. بی کیفرمانی به مثابه یک فرهنگ وضعیتی است که در آن نقض حقوق دیگران آزادانه انجام می شود چرا که نه دورنمایی از عدالت وجود دارد و نه آن رفتارهای مجرمانه ضد ارزش تلقی می شوند. دیوان کیفری بین المللی به دلیل محدودیت های پرشماری که دارد قادر به رسیدگی به تمام جرایم بین المللی نیست و کارکرد آن نمادین و نمونه ای است. دیوان با اقدام در شدیدترین موارد به جامعه جهانی این پیام و آموزش را می دهد که موارد دیگر را خود

ساعات پایانی روز هفدهم جولای سال ۱۹۹۸ میلادی، مقر «سازمان خواربار و کشاورزی» ملل متحد در شهر رم ایتالیا، شاهد به ثمر نشستن آرزو و تلاش پنجاه ساله جامعه جهانی در استقرار و تاسیس یک سازمان بین المللی دائمی در عرصه عدالت کیفری جهانی بود. هفدهم جولای آن سال، اساسنامه رم، سند موسس «دیوان کیفری بین المللی»، توسط دولت های شرکت کننده در «کنفرانس دیپلماتیک رم» تصویب شد، در حالیکه اعضای برخی سازمان های مردم نهاد با خوابیدن در خیابان های اطراف ساختمان کنفرانس راه خروج نمایندگان دولت ها را بسته بودند تا آن ها را وادار به ماندن تا رسیدن به یک توافق کنند.

در آن شب که با اشک شوق عدالت خواهان به پایان رسید، البته کسی گمان نمی برد این آرزوی تصویر شده بر روی کاغذ در بازه زمانی کوتاهی در عرصه بیرونی نیز عینیت یابد. اما برخلاف انتظار همگان اقبال جامعه جهانی رنجور از جنگ و جرم به ایده دیوان چنان بود که چهار سال بعد در جولای ۲۰۰۲ میلادی اساسنامه رم لازم الاجرا شد و دیوان کیفری بین المللی عملاً موجودیت یافت و آغاز به کار نمود. اکنون بیش از یک دهه از آن زمان می گذرد و در این میان دیوان کیفری بین المللی فراز و فرود های بسیاری از سر گذرانده است. نهاد نوپایی که در مسیر حیات خود چالش

رسیدگی نماید. این امر خود به جهانی سازی حقوق کیفری می انجامد.

در همراهی با همین اهداف بوده است که در روز عدالت کیفری بین المللی در سال ۱۳۹۳ هجری، مرکز حقوق کیفری بین المللی در لاهه هلند ثبت و تاسیس گردید تا مروج آموزه های عدالت کیفری بین المللی در میان فارسی زبانان باشد. مرکز حقوق کیفری بین المللی که می توان آن را نخستین و تنها مرکز تخصصی مطالعات دیوان کیفری بین المللی به زبان فارسی دانست تاکنون توانسته است مورد اقبال جامعه حقوقی ایران زمین واقع شود. مرکز در دوسالگی خود و علی رغم همه موانع و کمبود ها خرسند است که توانسته است در معرفی عدالت کیفری بین المللی به جامعه ایران سهم موثری ایفا نماید و امیدوار است در ادامه فعالیت های خود بر میزان اقدامات خود سرعت و افزونی بخشد.

مرکز حقوق کیفری بین المللی ایران با گرمی داشت روز عدالت کیفری بین المللی خود را متعهد می داند با دانش افزایی جامعه ایران نسبت به نظام عدالت کیفری بین المللی، ظرفیت های ایران برای کنشگری در عرصه عدالت کیفری جهانی را فعال سازد.